

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: **A. H.**
zastoupená advokátem JUDr. Vítem Rybářem
sídlem 28. října 1610/95, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 6. 2022, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná svým rozhodnutím č. j. X ze dne 1. 3. 2022 (dále „prvostupňové rozhodnutí“) snížila žalobkyni od 10. 7. 2022 výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná (dále „OSSZ“) ze dne 18. 1. 2022 žalobkyně již není

invalidní pro invaliditu třetího stupně. Dle posudku OSSZ poklesla žalobkyni z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní neschopnost pouze o 40 %. Žalobkyně proti rozhodnutí žalované podala námitky. O těchto námitkách rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 15. 6. 2022, č. j. X, (dále „napadené rozhodnutí“), a to tak, že námitky zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu.

2. Žalobkyně v žalobě namítla, že její zdravotní stav se nezlepšil oproti posudku MUDr. B. M. ze 17. 3. 2021, podle kterého pokles její pracovní schopnosti činil 70 %. Žalobkyně má neustálé bolesti zad a nohou, není schopna se ohnout k zemi, tudíž se sama ani neobuje. Nesmí zvedat více než 2,5 Kg, nemůže dlouhodobě sedět, setrvávat v pozici bez otáčení trupu nebo v chladném či vlhkém prostředí. V důsledku toho je žalobkyně značně omezena ve svém každodenním životě a nemůže vykonávat práci prodavačky, kterou dříve vykonávala. Je nyní vedena na úřadu práce jako uchazečka o zaměstnání, ale nemůže žádnou z nabízených pozic přijmout pro svůj špatný zdravotní stav. Podle žalobkyně činí pokles jejího pracovní schopnosti až 80 %.
3. Žalobkyni přijde hrubě nespravedlivé, že navzdory jejím omezením byl pokles její pracovní schopnosti stanoven na 40 %, kdy ji od ztráty nároku na invalidní důchod dělí pouhých 6 %.
4. Žalovaná nevzala v potaz funkční dopad zdravotních postižení žalobkyně, ač sama tvrdí, že se posuzuje právě funkční dopad, nikoliv diagnóza.
5. Podle žalobkyně se žalovaná nedostatečně vypořádala se zprávou MUDr. M. M., neurologa, z 30. 3. 2022.
6. Žalovaná ve svém vyjádření připomněla předchozí průběh řízení, kdy žalobkyni byl dne 11. 7. 2020 přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně, který byl od 21. 1. 2021 zvýšen na invalidní důchod stupně třetího z důvodu proběhlé operace; platnost posudku byla omezena do 1/2022. Posudkem OSSZ Karviná ze dne 18. 1. 2022 bylo konstatováno, že u žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu poklesla pracovní schopnost jen o 40 %, na základě tohoto posudku následně žalobkyně vydala prvostupňové rozhodnutí. To bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím.
7. Dále uvedla, že v otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem byla vázána posudkem lékaře OSSZ a v rámci řízení o námitkách svým lékařem, neboť se jednalo o otázku odbornou. Posudkový lékař správně zjistil a posoudil zdravotní stav žalobkyně. S ohledem na žalobní námitky navrhla důkaz posudkem posudkové komise MPSV.
8. Soud zjistil, že žalobu lze věcně projednat. Přezkoumal tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), v mezích žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že žalobkyně je vyučena prodavačkou, dříve pracovala jako prodavačka a skladnice, nyní je vedena na úřadu práce. Z posudkového spisu žalobkyně krajský soud dále zjistil, že žalobkyně byla invalidní od 26. 5. 2020 v prvním stupni, rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl bolestivý vertebrogenní syndrom LS páteře, postižení podle kapitoly XIII, odd.

E., položka 1c vyhlášky č. 359/2009 Sb., (dále jen „vyhláška“). Od 21. 1. 2021 byla uznána invalidní ve třetím stupni podle kapitoly XIII, odd. E., položka 1d vyhlášky, když její pracovní schopnost poklesla o 70 %. Rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byl stav po operaci páteře Dne 18. 1. 2022 na základě kontrolní lékařské prohlídky shledal posudkový lékař OSSZ Karviná, že žalobkyně již není invalidní ve třetím stupni, ale je invalidní v prvním stupni, neboť její pracovní schopnost poklesla o 40 %. Rozhodující příčinou dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu je stabilizovaný stav po operaci bederní páteře, postižení odpovídá kapitole XIII, odd. E., položka 1c vyhlášky. K témuž závěru dospěl posudkový lékař ČSSZ v námitkovém řízení dne 17. 5. 2022.

10. S ohledem na žalobní námitky nechal krajský soud v řízení zpracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. V **posudku ze dne 18. 11. 2022 se posudková komise v Ostravě** ztotožnila se závěry posudkového lékaře ČSSZ, co se týká rozhodující příčiny zdravotního stavu žalobkyně a jejího zařazení podle citované vyhlášky. Ztotožnila se rovněž se stanovenou mírou poklesu pracovní schopnosti 40 %. Posudková komise v rámci svého posudku zhodnotila lékařské zprávy včetně předložených i v soudním řízení, včetně namítané lékařské zprávy MUDr. M. z 31. 3. 2022, kdy dospěla, že tyto nemají vliv na změnu posudkového hodnocení, protože objektivní popsané nálezy neprokazují zdravotní postižení definované v podle kapitole XIII, odd. E., položka 1d vyhlášky – těžké funkční postižení více úseků páteře s trvalými projevy kořenového dráždění, trvalý funkčně významný neurologický nález s těžkým postižením nervů, závažné parézy, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin, závažné poruchy funkce svěračů, pokles výkonnosti při lehkém zatížení, značné omezení denních aktivit). Žalobkyně byla přešetřena přítomným neurologem. Posudková komise se vyjádřila i k důvodu snížení stanovené míry poklesu pracovní schopnosti oproti původnímu 70 %, podle posudkové komise šlo o reakci na stav žalobkyně po provedení operace, s nutností rekonvalescence, proto byla platnost posudku časově omezena. Pro vyšší pokles nejsou u žalobkyně přítomna postižení, naplňující kritéria písm. 1d vyhlášky. V rámci pracovních doporučení posudková komise uvedla, že žalobkyně je schopna vykonávat lehčí práce s definovaným omezením v dělnických profesích v lehkém průmyslu nebo ve službách.
11. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje žalovaná. Pro účely soudního přezkumu zdravotní stav pak posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též „MPSV“); za tím účelem MPSV zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona o OPSZ). Soud ovšem nezkoumá věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek rozhodujícím důkazem. A to za předpokladu, že z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochybností, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku zpochybnil. Posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá. Posudkové závěry musí náležitě odůvodnit. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, její rozhodnutí v námitkovém řízení musí být jasné,

srozumitelné a úplné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).

12. Náležitosti posudku upravuje § 7 vyhlášky. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
13. V posuzované věci si soud vyžádal shora specifikovaný posudek, který dospívá ke zcela identickým závěrům, ve kterých se shoduje se závěry posudkového lékaře ČSSZ i posudkového lékaře OSSZ Karviná. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností neurologie. Podle ustanovení § 16b odstavec 1 zákona o OPSZ, *[posudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů. Podle odstavce 3 téhož ustanovení, posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise. Jak vyplývá z ustanovení § 16b odstavec 1 a 3 zákona o OPSZ, obsazení posudkové komise lékařem určité odbornosti pro jednotlivá onemocnění nepředepisuje žádný právní předpis a je odpovědností jejího předsedy, jaké lékaře do komise určí. Komise však musí být schopna splnit účel svého zřízení, vyplývající z § 4 odst. 2 citovaného zákona, tedy posoudit zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění (...). Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 4. 2014, č. j. 6 Ads 166/2014 – 30, „byla-li posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která zpracovala podkladový posudek o stanovení míry poklesu pracovní schopnosti pro účely posouzení invalidity, složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, může být námitka žalobce ohledně účasti lékaře nevhodně zvoleného klinického oboru ve výjimečném případě relevantní pro hodnocení úplnosti a přesvědčivosti posudku, nikoliv však pro úvahy o porušení § 16b odst. 3 citovaného zákona“.* V posuzované věci komise byla složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona o OPSZ a účel svého zřízení splnila, protože zdravotní stav žalobkyně a její pracovní schopnost posoudila. Odborný lékař posuzoval onemocnění žalobkyně, jehož dopad na žalobkynin zdravotní stav je předmětem sporu.
14. Posudek má všechny shora uvedené nezbytné náležitosti.
15. Posudek podle názoru soudu splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti.

Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Posudková komise jednak vysvětlila, které postižení je rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Dále vysvětlila, proč byla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stanovena na horní hranici procentního rozpětí stanoveného v kapitole XIII., odd. E, položce 1c přílohy k vyhlášce, přičemž posudková komise neshledala důvodů pro změnu procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky. Zabývala se rovněž namítaným neurologickým nálezem, jehož závěry nevedly ke změně posudkového hodnocení.

16. Posudková komise se plně vypořádala se všemi žalobkyní předloženými argumenty. Nutno zdůraznit, že přezkum napadeného rozhodnutí a posudků, ze kterých žalovaná vycházela, je limitován datem vydání napadeného rozhodnutí, tedy 15. 6. 2022. Zdravotní dokumentace vztahující se ke zdravotnímu stavu žalobkyně po tomto datu, může být relevantní jen za předpokladu, že svědčí o zdravotním stavu žalobkyně před 15. 6. 2022. Soud podotýká, že žalobkyně žádný důkaz, o kterém by tvrdila, že prokazuje tuto vazbu, nepředložila, proto žalobkyní vznesené důkazní návrhy zamítl.
17. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec *invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*.
18. Podle odst. 2 písm. a) téhož ustanovení *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně*.
19. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel soud zejména z posudků posudkové komise. Žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní v prvním stupni, když její pracovní schopnost poklesla o 40 %. Žalobkyně tedy splňuje podmínku invalidity prvního stupně, a rozhodnutí žalované tak odpovídá zdravotnímu stavu žalobkyně. Napadené rozhodnutí není nezákonné. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
20. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 29. března 2023

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

